

Rozhodli se, že smutek zaženou renovací. Ani jeden tomuto plánu příliš nevěřil, ale jiný neměli. Druhou možností bylo všechno vzdát a pomalu chřádnout.

Ebba přejela škrabkou po zdi. Barva šla snadno dolů. Už tak se dost odlupovala a Ebbě stačilo jen trochu jí napomocť. Červnové slunce pálilo, na zpocené čelo se jí lepila ofina a paže jí bolely z těch stále stejných pohybů, které prováděla už třetí den v kuse. Za tu narůstající fyzickou bolest však byla vděčná. Aspoň na chvíli utlumila bolest v srdci.

Otočila se a podívala se na Mårtena, který na trávníku před domem řezal prkna. Patrně vycítil její pohled, protože vzhlédl a zamával jí, jako by byla jeho známá, kterou potkal na ulici. Ebba se přistihla, že mu odpovídá stejným posunkem.

Přestože od té katastrofy uběhlo víc než půl roku, stále nevěděli, jak se k sobě chovat. Každý večer uléhali do manželské postele zády k sobě a úzkostlivě se vyhýbali každému nechtěnému doteku, protože s jeho následky by si nedovedli poradit. Jako by je smutek zcela ovládl a na žádné další city už nezbylo místo. Ani na lásku, něhu či soucit.

Ve vzduchu viselo nevyřčené obvinění. Kéž by ho mohli vyslovit a určit, proti komu je namířeno. Jenže pocit viny nezůstával stejný, měnil intenzitu i formu a neustále na ně útočil ze všech stran.

Ebba se otočila zpátky k domu a zase se chopila škrabky. Pod rukama jí odpadávaly velké kusy bílé barvy a odhalovaly dřevo pod omítkou. Volnou rukou prkna pohladila. Ten dům má duši. Ještě nikdy to nevnímala tak

intenzivně. Malý řadový domek v Göteborgu, který si s Mårtenem koupili, byl téměř nový. Tehdy se jí líbilo, jak září novotou. Teď jí ta novota jen připomínala, co se stalo, a tento polorozpadlý starý dům mnohem víc vystihoval její rozpoložení. Poznávala se ve střeše, kterou zatékalo, v kotli, do kterého se věčně muselo kopat, aby fungoval, a v oknech, kterými tak táhlo, že svíčka na parapetu okamžitě zhasínala. I v její duši přšelo a foukalo. A jiskřičky, které se v sobě snažila vykřesat, nemilosrdně uhasínaly.

Třeba si dá tady na Valö duši do pořádku. Z života na ostrově si nic nepamatovala, ale i tak jí připadalo, že se na sebe rozpomínají. Ostrov ležel kousíček od Fjällbacky. Stačilo sejít dolů k můstku a spatřila, jak se přímořské městečko rozprostírá na druhé straně zálivu. Bílé domky a červené rybářské boudy pod prudkým skalnatým srázem připomínaly perlový náhrdelník. Byla to taková nádhera, až ji z toho bolelo u srdce.

Stékající pot ji zaštipal v očích. Utřela se cípem trička a přimhouřila oči proti slunci. Nad ní kroužili racci. Křičeli a volali na sebe a jejich skřeky se mísily se zvukem motorových člunů projíždějících zálivem. Zavřela oči a nechala se těmi zvuky unášet. Pryč od sebe samé, pryč od...

„Co takhle dát si pauzu a jít se vykoupat?“

Zvukovou kulisu náhle přerušil Mårtenův hlas. Trhla sebou, zmateně potřásla hlavou, ale pak přikývla.

„Tak jo,“ souhlasila a slezla z lešení.

Plavky visely na sušáku za domem. Vyklouzla ze zpočených pracovních šatů a navlékla si bikiny.

Mårten už byl převlečený a netrpělivě na ni čekal.

„Tak jdem?“ zeptal se a vyrazil po cestičce vedoucí na pláž. Ostrov byl dost velký a zdaleka ne tak nehostinný jako mnoho jiných, menších ostrůvků v bohuslänském souostroví. Stezku obklopovalo bujné listnaté stromoví a vysoká tráva. Ebba při chůzi pořádně dupala. Odjakživa měla

strach z hadů, a když tu před několika dny uviděla zmiji, jak se vyhřívá na sluníčku, začala se bát ještě víc.

Terén se pozvolna svažoval k moři a Ebba marně odháněla myšlenku na to, kolik dětských nohou tuhle stezku během let udusalo. Pořád se tomu tady říkalo dětská ozdravovna, i když už sem od třicátých let na ozdravné pobyty děti nejezdily.

„Pozor,“ varoval ji Mårten a ukázal na vyčnívající kořeny stromu.

Jeho ohleduplnost, která by ji měla potěšit, jí připadala spíš úmorná. Naschvál se kořenům nevyhnula a překročila je. Po několika metrech ucítila pod nohama hrubý písek. Dlouhou pláž omývaly vlny. Ebba odhodila ručník a zamířila rovnou do slané vody. O nohy se jí otíraly chaluhy a náhlý chlad jí vyrazil dech, ale brzo jí studená voda připadala osvěžující. Za sebou slyšela, jak na ni Mårten volá. Dělal, jako by to nezaznamenala, a pokračovala dál do hloubky. Když už nedosáhla na dno, začala plavat a po několika tempech doplavala k prámu ukotvenému kousek od břehu.

„Ebbo!“ volal na ni Mårten z pláže, ale ani teď mu neodpověděla a zachytila se schůdků prámu. Potřebovala být chvíli sama. Když si lehne a zavře oči, může si představit, že je trosečnicí na širém moři. Sama. Nemusí brát na nikoho ohled.

Slyšela, jak k ní někdo plave. Když se Mårten vyhoupl na prám, stiskla víčka pevněji k sobě, aby ho ještě aspoň chvíli nemusela vnímat. Chtěla být nerušeně sama. Ne jako teď, kdy s Mårtenem byli od ostatních daleko, ale zároveň stále spolu. Zdráhavě otevřela oči.

Èrika seděla u stolu v obývacím pokoji a kolem ní to vypadalo jako po výbuchu bomby. V roztomilém propletení se tu válela auta, panenky, plyšáci a kostýmy na karneval. Tři děti ve věku do čtyř let se s přehledem postaraly o to, aby to u nich doma většinou vypadalo prá-

vě takhle. Ale když měla Erika jednou za čas chvilku bez dětí, obvykle se radši věnovala psaní, než aby uklízela.

Zaslechla, že se otevřely venkovní dveře, vzhledla od počítače a spatřila svého muže.

„Ahoj, co tu děláš? Neměl jsi jet ke Kristině?“

„Máma nebyla doma. To je jí podobné, měl jsem nejdřív zavolat,“ odpověděl Patrik a skopl ze sebe crocsy.

„To opravdu musíš nosit tyhle sandály? A navíc v nich řídit?“ Ukázala na ty odpudivé boty, které byly ještě ke všemu svítivě zelené. Patrikovi je žertem věnovala její sestra Anna a on teď na sebe odmítal vzít cokoli jiného.

Patrik k ní přišel a dal jí pusu. „Vždyt' jsou pěkný,“ namítl a zamířil do kuchyně. „Dovolali se ti z toho nakladatelství? Museli být celí žhaví, když to zkoušeli dokonce i přese mě.“

„Chtějí vědět, jestli se letos zúčastním knižního veletrhu, jak jsem slíbila. A já se pořád nemůžu rozhodnout.“

„Jasně že pojedeš. Ten víkend se o děti postarám já, už jsem si zařídil, že nebudu pracovat.“

„Díky,“ řekla Erika, ale v duchu byla na sebe spíš naštvaná, že je za to manželovi vděčná. Kolikrát ona zůstala s dětmi doma, když ho narychlo povolali do práce? Kolikrát jim jeho služba u policie zkazila víkend, svátek nebo večer, protože práce prostě nepočká? Milovala Patrika navzdory, ale někdy měla pocit, jako by si skoro neuvědomoval, že větší díl zodpovědnosti za dům a děti má na krku ona. Copak ona nemá vlastní, a ještě k tomu dost úspěšnou kariéru?

Často slýchala, jak musí být živobytí spisovatelky báječné. S časem může nakládat, jak se jí zlíbí, a je svou vlastní paní. Erika se pokaždé rozčilila. Sice měla svou práci velmi ráda a uvědomovala si, jaké štěstí má, skutečnost však byla trochu jiná. Povolání spisovatelky nemělo se svobodou nic společného. Rozepsaná kniha pohltila veškerý její čas i myšlenky na čtyřicet hodin denně, sedm dní v týdnu. Někdy záviděla lidem, kte-

ří přišli do práce, odpracovali si tam osm hodin a vrátili se zase s čistou hlavou domů. Ona se od práce odpoutat nemohla a s rostoucím úspěchem na ni okolí mělo stále vyšší požadavky, které musela skloubit s péčí o rodinu s malými dětmi.

Navíc dost těžko mohla tvrdit, že je její kariéra důležitější než Patrikova. On chránil lidské životy, řešil zločiny a přispíval svou prací k lepšímu fungování společnosti. Ona psala knihy, které se četly pro zábavu. Chápala to a počítala s tím, že nejčastěji zůstane černý Petr v ruce jí, ale občas měla chuť se vzepřít a hlasitě křičet.

S povzdechem vstala a vydala se za manželem do kuchyně.

„Spí?“ zeptal se Patrik a chystal si přísady na svou oblíbenou svačinu: knäckebröt, máslo, kaviár a sýr. Při pomyšlení, že si pak suchar bude máčet v kakau, se Erika otřásla.

„Jo, pro změnu se mi podařilo uložit všechny děti naráz. Dopoledne si krásně hrály, a tak byly všechny tři úplně hotové.“

„To je fajn,“ podotkl Patrik a usadil se s knäckebrotem ke stolu.

Erika se vrátila do obývacího pokoje. Chtěla ještě chvíli psát, než se děti vzbudí. Ukradené chvílky. Nic lepšího jí teď nečeká.

V tom snu hořelo. Vincent stál u okna s očima vytřeštěnými děsem a s nosem přitisknutým ke sklu. Za ním šlehaly plameny výš a výš. Blížily se k němu, pálily jeho blondaté kučery a on bezhlesně křičel. Chtěla se vrhnout k oknu, rozbít sklo a zachránit Vincenta před plameny, které se ho už už chystaly pohltnout. Jenže ať dělala co dělala, tělo ji neposlouchalo.

Pak uslyšela Mårtenův hlas. Přetékal výčitkami. Nenáviděl ji, protože Vincenta nezachránila a místo toho jen přihlížela, jak se jim přímo před očima zaživa škvaří.

„Ebbo! Ebbo!“

Jeho hlas ji přiměl k tomu, aby se pokusila znovu. Musí vyběhnout a rozbít sklo. Musí...

„Ebbo, probud' se!“

Někdo jí zatřásl rameny a zvedl ji do sedu. Sen pomalu mizel, ale ona v něm chtěla setrvat, vrhnout se do plamenů a aspoň na okamžik ucítit Vincentovo tělíčko v náruči, než oba zemřou.

„Musíš se vzbudit. Hoří!“

Najednou se úplně probrala. Pach kouře ji dráždil v nose. Zakuckala se, až ji v hrdle zabořelo. Když se rozhlédla, uviděla, jak se dveřmi dovnitř valí kouř.

„Musíme se dostat ven!“ křičel Mårten. „Plaz se pod úroveň kouře. Přijdu za tebou. Jen se nejdřív podívám, jestli požár nejde uhasit.“

Ebba sklouzla z postele a na podlaze se zhroutila. Na tváři cítila teplo prken. V plicích ji pářilo a byla nepochopitelně unavená. Ona přece nezvládne nikam dojít. Chtěla se tomu poddat a usnout. Zavřela oči a cítila, jak ji přemáhá ospalost. Odpočine si tu. Jen na chvílku.

„Vstávej! Musíš!“ zakřičel pronikavým hlasem Mårten a ona se z polospánku probrala. Mårten nikdy nemívá strach. Teď ji hrubě popadl za paži a pomohl jí na všechny čtyři.

Neochotně se začala sunout vpřed po rukou a kolenou. Strach se zmocňoval i jí. S každým nádechem nasávala do plic víc kouře, jako pomalu účinkující jed. Raději se zadusí kouřem, než aby zemřela v ohni. Pomyšlení na to, že by její kůže chytla plamenem, ji přimělo urychleně vylézt ven z pokoje.

Náhle se zarazila, celá zmatená. Měla by přece vědět, kterým směrem je schodiště, ale mozek jako by jí vypověděl službu. Před sebou viděla jen souvislou šedočernou mlhu. Zpanikařila a plazila se dál přímo za nosem, aby aspoň nezůstala trčet uprostřed kouře.

Jakmile se dostala ke schodišti, proběhl kolem ní Mår-

ten s hasicím přístrojem. Bral schody po třech a Ebba ho vyprovázela pohledem. Stejně jako ve snu jí připadalo, že ji tělo už neposlouchá. Její údy odmítaly fungovat. Zůstala bezmocně na všech čtyřech a kouř kolem ní houstl. Znovu se rozkašlala a už nemohla přestat. Se slzícíma očima pomyslela na Mårtena, ale neměla už sílu se o něj bát.

Znovu si uvědomila, jak lákavé by bylo se vzdát. Zmizet, zbavit se smutku, který jí dráсал tělo i duši. Před očima se jí ztmělo, pomalu se svezla na zem, spočinula hlavou na pažích a zavřela oči. Kolem ní bylo teplo a měkoučko. Opět ji přepadla ospalost a lákala ji do své náruče. Nechtěla jí ublížit, jen ji obejmout a znovu zacelit její duši.

„Ebbo!“ Mårten ji zatahal za paži a ona se bránila. Chtěla odjet do onoho příjemného a klidného světa, kam měla namířeno. Pak ucítila, že jí dal facku, tvář jí páčila, celá otřesená se ztěžka vyhrabala na nohy a podívala se zpříma Mårtenovi do obličeje. Tvářil se ustaraně a zároveň našťavaně.

„Oheň jsem uhasil,“ oznámil jí. „Ale uvnitř zůstat nemůžeme.“

Pokusil se ji zvednout a odnést, ale bránila se. Po dlouhé době dostala šanci si odpočinout, a on jí to odpírá. Vztekla mu začala bušit pěstmi do hrudi. Byla to úleva dát konečně průchod veškeré zlobě a zklamání, a proto do něj tloukla vši silou, dokud ji nechytil za zápěstí. Pevně je sevřel a přivinul si ji do náruče. Přitiskl její obličej k sobě a držel ji v pevném objetí. Slyšela, jak mu rychle tluče srdce, a z toho zvuku jí bylo do pláče. Nechala ho, aby ji zvedl do náruče a vynesl ven. Když se zhluboka nadechla chladného nočního vzduchu, už nemohla únavě vzdorovat a upadla do polospánku.

# Fjällbacka 1908

Přišli brzy ráno. Matka a nejmenší děti už byly na nohou, ale Dagmar se ještě vyvalovala v posteli. Tak se poznal rozdíl mezi matčíným vlastním dítětem a ostatními parchanty, o které se starala. Dagmar měla zvláštní výsady.

„Co se děje?“ zavolal otec z pokoje. Stejně jako Dagmar i jeho vytrvalé bušení na dveře probudilo.

„Otevřete! Policie!“

Příchozím zjevně došla trpělivost, dveře se rozletěly a do domu vtrhl muž v policejní uniformě.

Dagmar se celá vyděšená v posteli posadila a snažila se zakrýt dekou.

„Policie?“ Otec vstoupil do kuchyně a neobratně si zapínal kalhoty. Na propadlém brudníku mu sem tam rostly řídké chomáče šedých chlupů. „Jen si obleču košili a hned si všechno vysvětlíme. To musí být nějaký omyl. Tady žijí samí spořádaní lidé.“

„Bydlí tu Helga Svenssonová, že ano?“ ujišťoval se policista. Za ním čekali další dva muži. Museli se na sebe mačkat, protože kuchyně byla plná postelí a bylo v ní těsno. V tuto chvíli u nich bydlelo pět dětí.

„Jmenuju se Albert Svensson a Helga je moje žena,“ prohlásil otec. Košili už si oblékl a ruce si založil na prsou.

„A kde je vaše žena?“ zeptal se policista vyzývavě.

Dagmar si všimla, že se otci mezi obočím objevila ustaraná vráska. Kvůli všemu si dělá starosti, říkávala matka neustále. Zbytečně se nervuje.

„Matka je vzadu na zabradě s dětmi,“ odpověděla Dagmar a zdálo se, že si jí policisté všimli až teď.

„Díky,“ řekl policista, který měl celou dobu slovo, otočil se a odkráčel.

Otec je následoval v těsném závěsu. „To přece nemůžete, jen tak



vtrhnout slušným lidem do domu. Takhle nás vyděsit. Okamžitě mi povězte, o co tu jde.“

Dagmar odhodila deku, spustila noby na studenou podlahu kuchyně a rozběhla se za nimi jen v noční košili. Za rohem se prudce zastavila. Dva policisté drželi matku pevně za paže. Bránila se, muži námahou oddechovali a snažili se, aby jim nevyklouzla. Děti ječely a prádlo, které matka zrovna věšela, se v nastalém zmatku poroučelo k zemi.

„Matko!“ zvolala Dagmar a vyrazila jí v ústrety.

Vrhl se k nobám jednoho z policistů a vši silou se mu zakousla do stehna. Vykřikl, uvolnil sevření, obrátil se a vlepil Dagmar takovou facku, až upadla naznak. V úžasu zůstala sedět na trávě a prsty si přejížděla planoucí tvář. Za celých osm let jejího života ji nikdo neuhodil. Samozřejmě viděla, jak mladší děti dostávají výprask, ale na Dagmar matka nikdy ruku nevtáhla. A proto se ani otec neodvažoval jí dotknout.

„Jak si dovolujete bít mou dceru?“ Matka kolem sebe zuřivě kopala.

„To není nic proti tomu, co máte na svědomí vy.“ Policista znovu pevně sevřel Helžinu paži. „Jste podezřelá z vraždy několika dětí a máme právo vám prohlédat dům. A věřte mi, že to uděláme velmi důkladně.“

Dagmar viděla, jak matka klesla na kolena. Tvář měla stále v jednom obni a srdce jí v hrudi prudce bušilo. Děti kolem ní ječely, jako by nastal soudný den. A možná i nastal. I když Dagmar nechápala, co se tu děje, matčin výraz ve tváři jí odhalil, že jejich svět se právě rozpadl na kousky.